
RÜZGARA FISILDAYAN KADINLAR
RANA DEMİRİZ
GENÇ TİMAŞ

2021 Yazı, Fethiye

Bütün görkemiyle ışık saçan güneş, sarp kayaların arasına oyulmuş odacık şeklindeki kaya mezarlarını gözler önüne serdiğinde heyecandan olduğum yerde kaldım. Yerden yüzlerce metre yükseklikteki bu vahşi kayaları nasıl böylesine oyup da ölüleri için birer mezar odası hâline getirmişlerdi, bir kez daha hayret ettim. Bütün antik kentler zaten hep en güzel yerlere kurulurdu, buna şaşırmıyordum. En güzel yamaca tiyatro inşa ederlerdi, en havadar yere ise çarşı. Peki neden en yüksek yere mezar?

Belki de bunun sebebi ölüleriyle beraber gömdükleri kıymetli eşyalardı. Yaşarken onlara ait olanları hırsız ellerden korumak... Bu geçerli bir sebep olabilirdi elbette ama ya kutsallık? Ölen kişinin yaşadığı hayata duydukları saygı ve onu bozulmadan, aynı saygıyla ebedi hayata taşıma isteği? Bence ana sebep bunlardı çünkü böylesine güzel şehirler ve hatta mezarlar inşa eden Likyalılar, tıpkı güzel şehirler inşa etmekte yarışan diğer medeniyetler gibi, insan hayatına da bizden çok saygı duymuş olmalıydılar.

Sarp dağın tepesindeki kaya mezarlarına tırmanırken bir arkeolog olarak değil bir ziyaretçi olarak orada bulunduğumu

kendime hatırlatarak bu düşüncelerden sıyrıldım. Bazen ikisini birbirinden ayırmak benim için çok zor olabiliyordu. Küçük yaşlardan beri toprağın altındaki medeniyete üstündekinden daha çok ilgi duymuştum. Kışın üniversitede sürdürdüğüm laboratuvar çalışmalarının hızla geçmesini ve yazın yeniden kazı bölgesine gelip toprağın gizlediklerini keşfetmeyi dört gözle bekliyordum.

Bu seneki kazı sezonunun artık sona ermiş olmasının yarattığı hüzün Pınara'ya adım attığım anda silinmişti. Yazın son günleri olmasına rağmen kızgın Akdeniz güneşi kavurucuydu. Ağaçların arasından büyük bir gürültüyle akan dere bizi karşıladı. Burayı bulmak oldukça zor olmuştu. Fethiye'ye tatile gelenler, genelde Saklıkent'e ya da daha popüler olan Tlos Antik Kenti'ne gitmek istediklerinden yolu bile olmayan bu antik kenti hep es geçerlerdi. Binlerce yıl önce döşenmiş taşlı yolları ve tehlikeli virajları bizim gibi kararlılıkla aşıp buraya gelebilmiş yalnızca bir araba vardı. Uçsuz bucaksız bu büyük şehrin kim bilir hangi köşesini keşfediyorlardı şimdi.

Derme çatma tabelaya göz ucuyla bakıp derenin davetkâr serinliğine doğru ilerledim. Asırlık çınarların arasından vuran ışık hüzmeleriyle su, olduğundan daha berrak görünüyordu. Eğilip yüzümü ve kollarımı yıkadım. Her ne kadar zorlu arazi şartlarına alışkın olsam da bizi çok çetin bir parkur bekliyordu, buna hazırlanmalıydım. Pınara Antik Kenti'nin diğerleriyle uzaktan yakından ilgisi yoktu. Görmüş olduğum o kaya mezarlarına kim bilir kaç saatlik bir tırmanma sonucu varabilecektim, belki de hiç başaramayacaktım.

"Geliyor musun?" dedi Ali Hoca. İrkilerek doğruldum ve başımla onayladım. Her zamanki gibi benden daha heyecanlı ve daha enerjikti. Her yıl beraber kazı çalışmalarımızı yürütür,

kışın da bulduklarımızı üniversitede beraber değerlendirirdik ve o asla neşesinden ve hevesinden bir şey kaybetmezdi.

Bir harita ya da plan olmadığı için, önümüzdeki en bariz seçenek olan dere kenarı yolunu takip ederek yürümeye başladık. Dağdan kopan kayalar her ne kadar doğal basamaklar oluştursa da sağlam olmamaları sebebiyle tehlikeliydi. Yükseğe çıktıkça ilk kaya mezarlarını gördük. Bunlar, devasa cepheleri düşen kayaların yarısıyla kapanmış üç tane odacıktan oluşuyordu. Ben kabartmaların güzelliğini incelerken, Ali Hoca bol bol fotoğraf çekti.

"Defineciler buraları dinamitle patlatmış sanırım," dedi yürüyüşe devam ederken.

Ağustos böceklerinin sesleri ve artık uzaktan gelen derenin sesiyle tamamen huzurlu bir şekilde burada, ebedi uykularında uyuyan bu insanları, üç beş sözde 'ganimet' toplamak uğruna rahatsız etmenin saygısızlığını düşünüp içten içe öfkelendim.

"Öyleyse lanetlenmeye mahkûmlar," diye fısıldadım sakince salınan çam ağaçlarına doğru.

"Sen inanıyor musun mezar patlatan define avcılarının hayatları boyunca lanetlendiği hikâyelere?" dedi Ali Hoca uçurumdan aşağı düşmemek için kayalara dikkatle tırmanırken.

Kızgınlığıma engel olamayarak "Neden olmasın?" dedim. "Mezar odalarında gömülü insanlar, bir zamanlar yaşamış, sevmiş, sevilmiş, var olmuş gerçek insanlardı. Ruhları, mezarlarında yaratılan huzursuzluğu sezemeyecek mi?"

Üstümüzde uzanan masmavi gökyüzünün Pınara'yı, çam ağaçlarının şehrin taş duvarlarını, kayalarınsa mezarları nasıl sardığını inceledim. "Neticede doğanın kendi içinde bir matematiği ve o enerjinin de bir ruhu var." Ona doğru dönüp

devam ettim. “Bana her zaman taşların bir sesi olduğunu ve onu dinlemem gerektiğini siz öğretmiştiniz.”

Tebessüm etti ama cevap vermek yerine tırmanmaktan ve sıcaktan kesilen nefeslerimizi kontrol altında tutmaya çalışarak dik bir şekilde dağın tepesine doğru uzanan patikaya odaklandık. Bir yarım daire çizerek dağın diğer tarafına doğru döndüğümüzde aşağıdaki tiyatroyu gördük. Neredeyse hiç bozulmamıştı.

“Tlos’un nüfusu artınca buraya yeni bir şehir kurmuşlar ama burası da en az onun kadar büyükmüş,” dedi zeytin ağaçlarının arkasına gizlenmiş şehir kalıntılarını incelerken.

“Aşağıdaki şehir esas yaşam alanı gibi görünüyor. Buralar bir hayli yüksek,” dedim nefes nefese.

Bir süre daha yokuş yukarı yürümeye devam ettik. Karşımıza çıkan lahitler, şehir surları; çamların altına gizlenmiş, üzerine kuşlar tünemiş taş yığınları bu güneşli günde bile tüyler ürpertici̇ydi. Burada hem doğanın sesi duyuluyor hem de ürpertici bir sessizlikle sanki biri sürekli arkamda, beni gözetliyormuş gibi hissediyordum. Her seferinde arkama dönüyor, ama buranın sessiz ev sahipleri olan hayvanlardan başka hiçbir canlı göremiyordum. Bir rüzgâr, çam ağaçlarının dallarını birbirine sürtündüğünde irkildim, üşümüş gibi kollarımı sardım. Ali Hoca da benim hissettiğim aynı, tuhaf enerjiyi hissetmiş olacak ki karşımızdaki dağın tepesine oyulmuş onlarca kaya mezarına huzursuzlukla baktı.

“Yeterince dinlendiysen devam edelim,” dedi ben elimdeki su şişesini sırt çantama koyarken. Sesindeki tereddüdü duydum ama buraya kadar çıktıktan sonra tamamını görmeden dönersek pişman olacağımızı biliyordum.

Yaklaşık bir saat sonra yol üzerinde gördüğümüz devasa bir kaya mezarının önünde durduk. Yarım saat önce gelen gri

yağmur bulutlarının alıp götürdüğü sıcak hava ve güneş ışığı, ölüler vadisindeki huzursuzluk duygusunu vurguluyor, arada bir susan ve bir süre sonra uğultu hâlinde devam eden ağustos böceklerinin sesi aniden ürkütüyordu. Önümüzdeki mezarın gösterişli ön cephesi soylu birine ait olduğunu söylüyordu bize. Kabartmalar daha zarif, daha asildi. Üçgen şeklindeki tapınak görünümlü çatısı yanındakilerden oldukça büyüktü. Bir şekilde merak uyandırıyordu. Yol boyunca gördüğüm hiçbir kaya mezarının içine bakmamıştım ama bunun içini, dışı kadar merak ediyordum.

Girişin yarısını kapatan kayaların üzerine tırmanıp içeri şöyle bir baktım. Gün ışığı, duvar kabartmalarını gösterebilecek yeterlilikteydi. Arkamda bıraktığım Ali Hoca'ya dönüp baş parmağımı kaldırarak her şeyin yolunda olduğuna dair bir işaret yaptım.

İçerisi tahmin ettiğimden genişti. Arkaya doğru uzuyor, duvara oyulmuş bölmeleri gözler önüne seriyordu. Odanın en ucunda bedenin gömülü olması gereken oyuk elbette define avcılarının tahribine uğramıştı.

Aniden esen rüzgâr, girişi kapatan taşların arasından bir uğultu yaratarak, acılı bir ıslık gibi duvarların arasında yankılandı. Elimi oyuklardan birinin üstüne koydum. Taşın ruhunu dinlemek ve biraz da bu ürkütücü atmosferden uzaklaşmak için gözlerimi kapattım.

"Sen de hüküm sürmüşsün, yaşamışsın, sevmişsin," diye fısıldadım. Gözlerimi açmadan ve elimi duvarın üstünden kaldırmadan öne doğru yürümeye başladım.

"Kim bilir kimsin, keşke seni tanıyabilmiş olsaydım," dedim hayal kırıklığı içinde, genellikle bu gibi durumlarda sorduğum sorular aynı canlılıkla zihnimdeydi.

"Nasıl bir insandın? Kimdin sen?"

Yeni bir rüzgâr ıslığı yankılanan fısıltımın boğuklaşarak kaybolmasına eşlik etti.

Elim bir tümseğe takılınca gözümü açtım. Gözlerimin loş ışığa alışmasını bekledikten sonra şekli seçebildim. Avcu yukarı doğru bakan bir sol el figürüydü bu. Fatma Ana'nın eline olan benzerliğini düşünürken her bir parmak üzerinde elimi gezdirip girinti ve çıkıntıları hissettim. Daha önce bu dönemde gördüğüm bir şeye benzemiyordu pek. Fotoğrafını çektikten sonra etrafı daha detaylı incelemeye koyuldum. Gözden kaçırdığım başka bir kabartma var mıydı?

Derine giderek ölünün gömüldüğü yere yaklaştıkça ortalık iyice karanlık oldu ve sırt çantamdan küçük el fenerini çıkartıp duvarlara tuttum. Ölünün gömülü olması gereken boş oyuğun önünde eğilip etrafını iyice inceledim. Defineciler, biraz da doğa koşulları ve depremler yüzünden her yer enkaz hâline gelmişti. Duvardan düşen küçük kayalar, yer yer taş tepecikleri oluşturmuştu. Hiç düşünmeden bazı tepecikleri biraz eşeledim. Bazılarını tamamen devirdim. Arkalarındaki duvarı görmek istiyordum. Belki ölen kişinin kimliğine dair bir kabartma, bir ipucu bulabilirdim. Tlos'daki savaşçı mezarları gibi.

On dakika kadar sonra çabamın boşuna olduğuna emin olarak hafifçe doğruldum.

"Bütün ipuçları yok olmuş, maalesef senin kim olduğunu öğrenemeyeceğim," dedim mezara. Fenerimi kapatıp yürümeye başlarken ayağım taşa takıldı ve aynı anda fener elimden kaydı.

"Hay aksi!" dedim eğilip feneri yere bakmadan alırken.

Elim taş olması için fazla pürüzsüz olan bir şeye çarptı. Ne olduğunu görmek için feneri tutarken aklıma ilk gelen ihtimal

hayvan kemikleriydi. Kazı esnasında çok sık rastladığımızdan görmeye alışkındım.

Tahminimde yanılmamıştım. Bu neredeyse bir santim kalınlığında, yaklaşık sekiz, on santim uzunluğunda bir kemik parçasıydı. Bir ucu kaşık gibi yuvarlaktı. Biraz daha yaklaştırınca bunun duvardakine benzer el şeklinde oyulmuş olduğunu gördüm. Bu Likya döneminden mi kalmıştı? Eğer öyleyse hangi amaç için kullanılmıştı? Mutlaka sembolik bir anlamı da olmalıydı ki duvardaki sembolle aynıydı.

Çantamdan peçete çıkartıp üzerindeki toprağı iyice sildim. Donuk kemik rengi iyice ortaya çıktı. Üzerindeki her bir girintiyi iyice incelemek üzere odaklandım ama rüzgârın ıslığıyla bir kez daha ürperdim. Başımı kaldırıp loş duvarlara baktım, sanki taşların gözleri vardı ve şu an onlarca göz üzerimdeydi.

Uzakta ağustos böceklerinin şimdi susmaya karar verdiklerini ve artık tamamen artan rüzgârla daha çok duyulan çam ağaçlarının salınımına kendilerini bıraktıklarını işittim. Tuhaf bir huzursuzluk...

Dikkatimi yeniden elimdeki bu enteresan objeye verdiğimde elin tam avuç içinde bir leke olduğunu fark ettim. Çantamdan heyecanla büyütecimi çıkarttım. Yere özenle serdiğim peçetenin üzerine objeyi koyduktan sonra bir elimde fener, diğerinde büyüteçle objeye doğru eğildim.

Birkaç saniye içinde lekeye benzettiğim karaltı anlamlı bir şekle dönüştü. Arapça yazılmış mim harfiydi bu, o kadar netti ki başka bir şeye benzetmek mümkün değildi. Bir Likya mezarında ne işi vardı peki? Kafam iyice karışmıştı.

"Pera?"

Ali Hoca'nın sesiyle yerimden hızlıca doğrulup büyüteci ve feneri çantama attım.

"Pera?" dedi bir kez daha, bu sefer daha yakından. "Neredesin, hadi devam etmeyecek miyiz?"

Yanıma geldiğinde çoktan toparlanmıştım. Kalbimin heyecanla kulaklarımda attığını hissediyordum. Yutkunarak gülümsedim. "Elbette edeceğiz."

Odaya şöyle bir göz attıktan sonra ekledim. "Burada ilgimi çeken bir şey yok."

Neden böyle yaptığım hakkında en ufak bir fikrim yoktu ama içgüdülerim bana bu buluşumu şimdilik kendime saklamam gerektiğini söylüyordu.

"Her şey yolunda mı?" dedi Ali Hoca allak bullak olmuş yüzüme bakarak. Başımla onayladım ama artık hiçbir şeyin yolunda olmadığını biliyordum. Yumruğumun içinde sıkıp sakladığım bu minik el hayatımdaydı artık.

BÖLÜM 1

Erzurum civarı, 1202

Bir hareketlilik olduğunun farkındaydık ama darbenin en yakınımızdan geleceğini tahmin edememiştik. Bu yüzden atlarımıza bindiğimizde kaçmak için çok geç kaldığımızın farkına vardık. Yine de atının yularını ona fırlattığımda havada yakaladı. Aynı anda ben de Yakamoz'a binmiştim.

"Haydi!" diye tüm gücüyle haykırdı. Dördümüz birden kalenin, şehrin etrafını saran düzlüklere açılan gizli kapısından aynı anda fırladık. En önde onun gitmesine izin vererek üçümüz etrafında bir kalkan gibi olan pozisyonumuzu korumayı tercih ettik. Arada bir dönüp arkamıza bakmaya bile cesaretimiz yoktu. Sık ağaçlıkların arasına doğru ilerleyip izimizi kaybettirdiğimizi düşünene kadar dört nala devam ettik. Bastırmakta olan alacakaranlığın bizi ağaçlıkların derinliğinde gizleyeceğine inanıyorduk. Bu yüzden ilerledikçe artan kuru sonbahar soğuğunun tenimizi kesmesini görmezden geldik.

Atını yavaşlatınca biz de ona ayak uydurarak atlarımızı yavaşlattık. Artık eskisi kadar çevik değildi, daha çabuk yoruluyordu. On yıl önce, ben henüz on beş yaşındayken, onun şanlı ordumuza kumandanlık ettiği Ani kuşatmasının izleri hâlâ sürüyordu yüreğinde, ağırlığı da omuzlarında. O zamandan beri

sınırlarımızı korumak için her daim at sırtında, orada olmasa gündüzleri alplerin taliminde, bizzat her işin başındaydı; çarşıyı denetlemekten adaleti sağlamaya kadar. Gözlerinin kenarlarında her gün yeni bir tanesini daha fark ettiğim çizgiler oluşmaya başlamıştı.

Karanlık biraz daha bastırınca olduğumuz yerde durduk ama atlarımızdan inmedik.

"Burada biraz dinlenelim," dedi. Başımızla emrini onaylarken etrafımızı kolaçan ettik. Tedbiri elden bırakmamalıydık, Alaaddin Melikşah'ın adamları her an bir yerlerden çıkabilirdi.

"Kim tahmin ederdi ki?" dedi kendi kendine.

Şimdi şimdi olanları sindirmeye başladığını fark ettim. Aslında hepimizden çok o şaşkındı. Onu tahtından etmek isteyen öz yeğeninden başkası değildi çünkü. Üstelik ağabeyleri bile onun hükümdarlığına saygı duymuş ve haklarından feragât etmişken.

"Hanımım, devam edelim," dedi Aybüke endişeli bir tonla.

Hükümdarımız Melike Mama Hatun her birimize uzun uzun baktı. Neredeyse bütün hayatım boyunca yanımda olan bu cesur ve bilge kadın ilk kez bu kadar yenikti. O cengaverliğiyle nice erlere parmak ısırtan efsanevi liderimiz ilk kez ne yapacağını bilemez hâldeydi şimdi.

"Devam edelim," diyerek Aybüke'nin önerisine destek oldum. "Arkamızda olabilirler, riske atamayız."

"Ne tarafa gidelim?" dedi etrafını inceleyen Ayşe Hatun. "Dağlara mı saklanalım?"

Yüksek sesle nefesini verdikten sonra Mama Hatun seçeneklerini değerlendirircesine etrafını taradı.

"Siz geri dönün. Ben tek başıma devam edeceğim."

Hepimiz aynı anda itiraz ettik. Uğultuyu elini kaldırarak susturdu. "Yıllarca beyliğime çok iyi hizmet ettiniz cesur hatunlarım, tıpkı babalarınızın ve analarınızın, rahmetli babam İzzeddin Saltuk'a yarenlik ettiği gibi."

Huzursuzlanan atı Yıldırım'ı okşadıktan sonra devam etti. "Fakat Aladdin Melikşah kendine güçlü müttefikler bulmuş, alplerimi de beylerimi de bana düşman etmiş. Şu an kim benden yana bilmiyorum."

Kafasını yavaş yavaş topladığını ve artık bir planı olduğunu atıyla aynı karalıktaki gözlerinde gördüm.

"Gidin ve Alaaddin'e boyun eğmiş gibi davranın, ona dost olun. Müttefiklerimizi toplayın. Benimle kaçarsanız hiçbir şansımız kalmaz."

Söyledikleri her ne kadar mantıklıysa da yıllardır her zorluğun üstesinden beraber geldiğimizden şimdi gidersem onu yüzüstü bırakmış gibi hissedecektim.

"Aybüke benimle gelir, başımızın çaresine bakarız."

O an aramızdaki ayrımın keskinleştiği nadir anlardan biriydi. Aybüke de Ayşe ve ben kadar eğitimli ve sevilen biriydi ama bizim babalarımızın rahmetli hükümdarımız İzzeddin Saltuk'un beylerinden olması bize hep Aybüke'den daha çok sorumluluk yüklüyordu.

"Sizler yeni beyler meclisinde yer edinmeye çalışın. Ben de Farisüddin'e bir mektup ulaştırmaya çalışacağım."

Aslında yaklaşık bir senedir yeğenleri arasında bir huzursuzluk olduğunun farkındaydı. Sadece ne kadar güçlendikleri ve ne zaman onu devireceklerine dair bir tahmin yapamamıştı. Yine de akıllıca bir hamleyle kendisine soylu bir eş önermesi için Eyyübi hükümdarına bir mektup yazmıştı. Güçlü bir eşi

müttefik alırsa hem yerini sağlamlaştırmış olacak, hem de tek başına yetişmekten artık yorulduğu idari işlerini en azından paylaşabilecekti. Nablus valisi Farisüddin Meymun el-Kasri ona önerildiğinde bu yüzden hemen kabul etti. En son aldığımız haber, valinin yola çıktığı yönündeydi. En büyük ümidimiz onun her an gelmesi, Alaaddin'in sandığımız kadar müttefik toplamamış ve bütün beylerin bize ihanet etmemiş olmasıydı.

Ayşe'yle önce birbirimize baktık, ardından Mama Hatun'a döndük. Veda anının geldiğini anlamıştık, üstelik bunu hızlıca yapmamız gerekiyordu. Mama Hatun da bizim kabullendiğimizi fakat eylemlerimizin kararsızlığını sezmiş olacak ki gözlerimizin içine bakıp ekledi.

"Sizlere kaç kere hayatımı borçluyum, sizlerden kaç kere akıl aldım, kalemizin dili olsa da konuşsa. Aklınız kılıcınızdan keskin, diliniz okunuzdan sakin olsun. Hakkınızı helal edin kardeşlerim."

Elimizi kalbimizin üzerine koyduk. "Andımız olsun ki seni hakkın olan tahta döndüreceğiz Melike'miz." dedi Ayşe.

"Son nefesimize kadar senin için cenk edeceğiz." diye ekledim.

Aramızda kısa bakışmalar geçti. "Sen de hakkını helal et Aybüke, yolunuz açık olsun." diyerek kız kardeşimden yakın bu iki kadına veda etmek üzere döndüm. Aynı anda yanımdaki ağaca bir ok saplandı ve arkasından haykırışlar geldi.

Sonrası büyük bir karmaşa.

En yakında ben olduğum için Yıldırım'ın dizginlerini kaptığım gibi Mama Hatun'un atına yanaştım. Hiçbir şey dememe gerek yoktu. Aramızdaki en iyi binici bendim ve rahmetli babam sayesinde en hızlı atlara binebilmiştim. Bu yüzden tereddüt

dahi etmeden benim atıma bindi ve sıkı sıkı sırtıma tutundu. Yakamoz, haykırışımdan sonra iki ayak üzerinde şaha kalktığında göz ucuyla Aybüke'nin, Yıldırım'a binerek, askerleri kısa bir an dahi olsa şaşırtmaya çalıştığını gördüm.

Biz saniyeler içerisinde oradan uzaklaştık ve bir süre sadece yola odaklandık. Birkaç dakika içinde yakalanmadığımızdan emin olduğumuzda Mama Hatun konuşmaya başladı.

"Beni, sen daha çocukken saklandığımız mağarada bırak, ben başımın çaresine bakarım." Talimatlarını vermeye devam etti. "Eray Bey bana sadıktır. Alaaddin'in gözü ikinizin de üzerinde olacak ama Farisüddin'i ordusuyla bana getirin. Neredeyse gelmek üzeredir."

Başımla onaylarken bir yandan da bastıran karanlıkta Yakamoz'un kontrolünü kaybetmemeye çalışıyordum.

"İşler kötüye giderse," dedi dört nala koştuğumuzdan dolayı kulağıma doğru biraz fazla yüksek bir sesle, "bana sadece senin bir ordu bulabileceğini biliyorum Mahsima Cihan Hatun, adınla var olasın."

Yakamoz aniden şaha kalkarak durdu. Düşmemek için son anda tutunmuştuk. Yeniden dört ayak üzerine indiğinde ani hareketinin sebebini anladık.

Etrafımız çevrilmişti. Kılıcımı bir hamlede çektim.

"Yaklaşmayın," dedim her gün talim yaptığım, çoğuyla dost olduğum alplere. Aralarında bizi nişan almış okçular da vardı. Hepsine gözlerimi kısarak baktım. "İndirin şunları!" diye bağırdım. Ellerindeki meşaleler bazılarının alınlarında biriken terleri gözler önüne seriyordu.

"O sizin hükümdarınız!" sesim öfkeden titremişti.

“Sizin için canımı kaç kere tehlikeye attım, yine olsa yine yaparım.” dedi Mama Hatun. Yakamoz’dan aşağı atlayıp onlara doğru bir adım attığında geriye doğru hafifçe kıpırdandılar. “Fedakârlıklarıma ihanetle mi cevap veriyorsunuz?”

Sesinde hayal kırıklığı mı daha baskındı öfke mi, karar vermek zordu. Askerler her ne kadar mahcup görünseler de tedbiri elden bırakmamak adına Yakamoz’u bir sağa bir sola küçük adımlarla sürerek Mama Hatun’un etrafını kollamaya çalıştım ama dört bir yandan bizi çevirmiş, çember içine almışlardı.

“Mahsima Cihan Hatun, kılıcını bırak,” dedi alplerin arkasında atının sırtında Alaaddin. “Hanımına olan bağlılığın göz yaşartıyor ama yolun sonuna geldiniz.”

Arkasındaki dört bey de aynı kızgınlıkla bizi inceliyordu. Bunlardan biri ağabeyim Rükneddin, diğeri Mama Hatun’un çok güvendiği Eray Bey’di. İkisi de gözlerini bizden kaçırıyordu. Çifte ihanet.

Alaaddin son ümidimizi de yerle bir etti. “Farisüddin ülkesine geri döndü, nikahınız olmayacak.”

Meşalelerin ışığında beylerini sessizce süzen Mama Hatun, buradan bize çıkış olmadığını anladı. Geri dönüp başıyla bana kılıcımı bırakmamı işaret etti. Bir an şaşırdım, ben burada savaşıp ölmeye hazırdım. O nasıl bu kadar çabuk pes ediyordu?

Ellerini teslim olduğunu belli edercesine havaya kaldırıp bana doğru döndü. Hem beylerine hem de Alaaddin’e sırtını dönmüştü şimdi. Yüzünü yerden kaldırmadan dizlerinin üzerine çöktü. Az önce ona kılıç çeken alpler, zekâsına hayranlıkla emirlerini yerine getiren ama ihanetleriyle onu sırtından bıçaklamış beyler dâhil herkes nefesini tutmuş, bize önderlik eden bu güçlü kadının pes edişini izliyor, içten içe ayağa kalkmasını bekliyordu. Ama o sessizce kaldı. Dakikalar geçti, çatırdayan

meşalelerden ve artan rüzgârla birbirine çarpan dallardan başka bir ses duyulmadı.

"Artık benim dönemim başlıyor," dedi Alaaddin sesinde saklayamadığı bir heyecanla. Hepimiz içinde bulunduğumuz anın şaşkınlığından sıyrılarak ona döndük. Atını çevirip şehrin yolunu tutmadan önce bir kez bana doğru baktı. "Ağabeyin sayesinde seni bağışlıyorum, ama gözüm üzerinde," dedi sıkılgan bir ses tonuyla. Sanki bütün bunlar onun için birer vakit kaybıydı. "Ayşe Hatun zaten yakında karım olacak," dedi önemsiz bir eşya alıyormuş gibi.

Hangimize daha çok üzüleceğimi bilemiyordum ki önümdeki yurtsuz hükümdar için de nihai kararını verdi.

"Zindana atın."

Başını hafifçe yerden kaldıran Mama Hatun'un gözlerini görene kadar sessizce ağladığını, boyun eğdiğini ya da pes ettiğini düşünmüştüm. Ama o bakışlarda fırtına vardı, öfke vardı, ihanetin yarattığı hayal kırıklığı vardı. Korkudan eser yoktu.

Neyse ki Yakamoz'la hemen önünde duruyor ve yüzünü başkalarının görmesine engel olabiliyordum. Kahkahayla gülmek istedim. Pes etmeyeceğini biliyordum. İçimden sessiz yeminimi tekrarladım ve bunu gözlerimde görmesi için ona kararlılıkla baktım. Benim sadakatim satılık değildi. O da bunu biliyordu. Önce dudağının kenarı hafif bir tebessümle yukarı kalktı. Ardından saniyeler içinde gözleriyle arkamızdaki sarp dağları işaret etti. Askerler gelip onu yerden kaldırmadan önce dudakları hafifçe kıpırdadı.

"Tamara."

Ah! İşte bunu beklemiyordum. Karmakarışık olmuştum. Çaresizlikle ona baktım, benden bunu beklememesini umdum. Güvendiğim kimse yokken, tek başıma nasıl başaracaktım?

Askerler ellerini bağlayıp onu atına bindirene kadar bakışlarıyla bana cesaret vermeyi sürdürdü. Bu arada benim de kılıcımı almışlar, atımın yularından çekiştirmeye başlamışlardı. Bakışlarımız ayrılmadan ve ikimiz de ayrı ayrı götürülmeden hemen önce o son bakışını yakaladım. Daha önce hiç görmediğim bir beklenti ve güven vardı orada.

Çünkü tek umudu bendim.